

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה לניהול ע"ש גילפורד-גלייזר
המחלקה לניהול מערכות בריאות

סמסטר ב' תשע"ז

מערכות הבריאות בעולם (686-2-0023)

שם המרצה: פרופ' דן גרינברג
סוג הקורס: חובה
היקף הקורס: 3 נקודות זכות

דרישות קדם: אין

מטרות הקורס

הקורס נועד להקנות לסטודנטים הבנה בסיסית בתפקידי מערכת הבריאות, מרכיביה המרכזיים ויחסי הגומלין בין בעלי העניין במערכת. במהלך הקורס נציג מודלים שונים לארגון שירותי הבריאות ומימונם, תוך בחינה השוואתית של מערכות בריאות באירופה (בריטניה, גרמניה), צפון אמריקה (ארה"ב וקנדה) וישראל. נסקור את האתגרים המרכזיים העומדים בפני מערכות בריאות בשנים האחרונות ואת הרפורמות והשינויים הארגוניים בשירותי הבריאות.

בתום הקורס הסטודנטים יוכלו:

- לתאר את התפקידים והמרכיבים של מערכת בריאות ואת הבעיות המשותפות למערכות בריאות במדינות מתועשות.
- להבחין בין מודלים שונים לארגון מערכות בריאות ולסקור את תפקיד הממשלה בכל אחד מהמודלים.
- לתאר את מקורות המימון השונים של שירותי הבריאות ואת השיטות הנפוצות לבלימת העלייה המתמדת בהוצאות הטיפול הרפואי.
- להבין סוגיות נבחרות בארגון שירותי רפואה מונעת, רפואה ראשונית, רפואה שניונית ורפואה שלישונית.
- להבין את הגורמים שהביאו לרפורמות ושינויים ארגוניים במערכות בריאות שונות והשפעת רפורמות אלו על איכות השירות ושביעות-רצון מטופלים ועובדים במערכת.
- להבין סוגיות נבחרות בתכנון והכשרת משאבי אנוש במערכת הבריאות.
- לתאר את האפיונים העיקריים של מערכות בריאות נבחרות באירופה וצפון אמריקה.

פירוט נושאי ההוראה

- התפקידים והמרכיבים הבסיסיים של מערכות בריאות.
- מדדים להשוואה בינלאומית של מערכות בריאות-יתרונות וחסרונות.
- מודלים לארגון מערכות בריאות במדינות מתועשות וביטוחי בריאות.
- ארגון שירותי רפואה ראשונית, רפואה שניונית ורפואה שלישונית.
- מימון ועלויות מערכת הבריאות: מימון ממקורות ציבוריים ומימון פרטי.
- שיטות תגמול רופאים, בתי חולים ותמריצים כלכליים במערכת הבריאות.
- תכנון והכשרת משאבי אנוש (רופאים, אחיות, מקצועות פרה-רפואיים).
- רפורמות במערכות בריאות במדינות מתועשות.

דרישות הקורס

- השתתפות חובה בשיעורים הנערכים בכיתה (80% לפחות).
- קריאת הספרות הרלוונטית לכל מערכת בריאות, כפי שמופיעה באתר הקורס. רשימה של קריאת החובה תפורסם לפני כל שיעור.
- בוחן מסכם על כל אחת ממערכות הבריאות ועל שיעורי המבוא (סה"כ חמישה בחנים במהלך הקורס). הבחנים כוללים את החומר הנלמד בכיתה ואת החומר הכלול ברשימת קריאת החובה. ציוני הבחנים נכללים בציון הסופי של הקורס וקיימת חובה להשלים את הבחנים עד התאריכים שיפורסמו באתר הקורס (סה"כ 15% מהציון, 3% לכל בוחן). לא יינתן קרדיט על בוחן שלא יושלם במועד. בסיום כל בוחן, נא להדפיס, לצורך גיבוי, אישור על ביצוע הבוחן והציון.

מילוי כל הדרישות הנ"ל הוא תנאי לאפשרות להבחן במבחן המסכם

- מבחן מסכם שיכלול את החומר הנלמד בשיעורים, הסרטים שיוצגו בכיתה וחומר הקריאה (85% מהציון). כל חומר עזר, מלבד מחשב נייד, מותר לשימוש בבחינה (Open books/Open notebooks).

תוכנית הקורס¹

סוג שיעור	נושא	ימי שישי מסלול מפוצל	סוג שיעור	נושא	ימי שלישי מסלול מרוכז
פרונטאלי	שיעור מבוא	17/3/17	פרונטאלי	שיעור מבוא	14/3/17
פרונטאלי	שיעור מבוא	24/3/17	פרונטאלי	שיעור מבוא	21/3/17
פרונטאלי	שיעור מבוא	31/3/17	פרונטאלי	שיעור מבוא	28/3/17
מקוון	מערכת הבריאות באנגליה	7/4/17	מקוון	מערכת הבריאות באנגליה	4/4/17
	אין שיעור-חופשת פסח	14/4/17		אין שיעור-חופשת פסח	11/4/17
פרונטאלי	מערכת הבריאות באנגליה	21/4/17	פרונטאלי	מערכת הבריאות באנגליה	18/4/17
פרונטאלי	מערכת הבריאות באנגליה	28/4/17	פרונטאלי	מערכת הבריאות באנגליה	25/4/17
	אין שיעור	5/5/17		אין שיעור-יום העצמאות	2/5/17
מקוון	מערכת הבריאות בגרמניה	12/5/17	מקוון	מערכת הבריאות בגרמניה	9/5/17
פרונטאלי	מערכת הבריאות בגרמניה	19/5/17	פרונטאלי	מערכת הבריאות בגרמניה	16/5/17
מקוון	מערכת הבריאות בארה"ב	26/5/17	מקוון	מערכת הבריאות בארה"ב	23/5/17
	אין שיעור	2/6/17		אין שיעור-שבועות	30/5/17
פרונטאלי	מערכת הבריאות בארה"ב	9/6/17	פרונטאלי	מערכת הבריאות בארה"ב	6/6/17
פרונטאלי	מערכת הבריאות בארה"ב	16/6/17	פרונטאלי	מערכת הבריאות בארה"ב	13/6/17
מקוון	מערכת הבריאות בקנדה	23/6/17	מקוון	מערכת הבריאות בקנדה	20/6/17
פרונטאלי	הקרנת הסרט Sicko	30/6/17	פרונטאלי	הקרנת הסרט Sicko	27/6/17

שיעור פרונטאלי – שיעור הנערך בכיתה ונכלל במניין השיעורים עם חובת נוכחות.
שיעור מקוון – שיעור בלימוד עצמי באמצעות הרצאות המצויות באתר הקורס ב- Moodle

שעות קבלה ויצירת קשר

הדרך הטובה ביותר ליצור עמי קשר ולקבל מענה מהיר לשאלות היא באמצעות הדואר האלקטרוני dangr@bgu.ac.il. בנוסף, ניתן ליצור עמי קשר טלפוני 08-6477422 או באמצעות הטלפון הסלולארי 052- 3513503

ספרות

OECD. Health at a Glance 2015- OECD Indicators. Available from:
<http://www.oecd.org/health/health-systems/health-at-a-glance-19991312.htm>

OECD. Health at a Glance- Europe 2014. Available from:
<http://www.oecd.org/health/health-at-a-glance-europe-23056088.htm>

Mossialos E, Wenzl M, Osborn R, Sarnak D (Editors). 2015 International Profile of Health Care Systems. Available from:
http://www.commonwealthfund.org/~media/files/publications/fund-report/2016/jan/1857_mossialos_intl_profiles_2015_v7.pdf

הרשימה המלאה של הספרות מצויה באתר הקורס ב- Moodle ומתעדכנת מעת לעת.

¹ מועדי השיעורים ו/או נושאי הלימוד בכל שיעור עשויים להשתנות.